

SYNTAX I

I. Shoda přísudku s podmětem

Opravte chyby. U chybných koncovek nadepište správné řešení. Pozor, správné koncovky neopravujte, i když přichází v úvahu i jiné řešení.

Ukazatelé směru ukazovali k větším městům a k hlavnějším silnicím. Karafiátovi Broučci byly zařazeny mezi knihy pro totalitní režim nejnebezpečnější. Všude kolem byla vystavena jablka, hrušky, ale také třešně a švestky. Kočka a kot'ata se honila před domem celé dopoledne, pak se spokojeně vyhřívaly na střeše. Ledoborci vypluli na širé moře.

II. Modalita a komunikační funkce výpovědi.

1. Určete druhy vět podle postoje mluvčího, u otázek upřesněte, je-li zjišťovací, doplňovací, nebo vylučovací.

Copak nikdy nebude konec?
Když já mu moc nevěřím!
Jen aby už konečně bylo hezky!

2. Jsou následující otázky pravé, řečnické, nebo rozvažovací?

Kudy se nejrychleji dostaneme na Václavské náměstí?
Co bych se s tím dále namáhal?
Kdy už tady bude klid?

III. Větné členy

1. Určete druhy přísudku podle struktury.

Vzor: *Vrátím se zítra.* - přísudek slovesný jednoduchý

Tatínek je učitelem. – přísudek jmenný se sponou (slovesně-jmenný); *být* + podstatné jméno

Nechceš si na chvíli sednout? - přísudek slovesný složený: modální sloveso + infinitiv

Skutečně vám nemohu všechno vysvětlit během čtvrt hodiny.

Ztlumili byste trochu tu televizi?

Děšť byl silnější s každou minutou..

Práce se nám už docela daří.

Nezůstávejte stát moc dlouho.

2. Najděte podmět v následujících větách.

Celý spor způsobilo okno do dvora ve špinavém koutě.

Jezdit na koni bylo mou zálibou od dětství.

Nejvíce se mi líbí ten dům na konci ulice.

Náměstí objelo auto velkou oklikou.

Pavla roztřásla zima.

V hodinách něco nehezky zahrčelo.

- 3. a) Určete přesně podtržené větné členy (u přívlastku upřesněte, zda je shodný, nebo neshodný, u příslovecného určení určete přesně druh – např. místa, času, způsobu...).**
b) Spojte vždy podtržený větný člen s jeho členem řídicím a určete, je-li závislost vyjádřena shodou, řízeností, nebo přimykáním.

Vzor: Britští meteorologové ze společnosti vydali **předpověď** na letošní zimu.

a) předmět

← **ř**
b) předpověď

Nad hlavou nám lítaly mísy a koše.

Zavedl stařeček chlapce chodbou zase nazpět až ke dnu díry.

Z jedné vsi přišel na službu k sedlákovi čeledín.

Na tu noc v lese vzpomínal ševcův kamarád do smrti.

Zamysleli jste se někdy nad neustálým znečišťováním ovzduší?

Květiny uprostřed záhonku musíte zalévat také.

IV. Věty podmětové (dvojčlenné) a bezpodměté (jednočlenné) **U každé věty napište, zda je podmětová (P), nebo bezpodmětá (B).**

Do konce víkendu bude stále zataženo.

Vítr fičí nejsilněji na kopcích.

Na výsledcích mužstva se již podepsala únava.

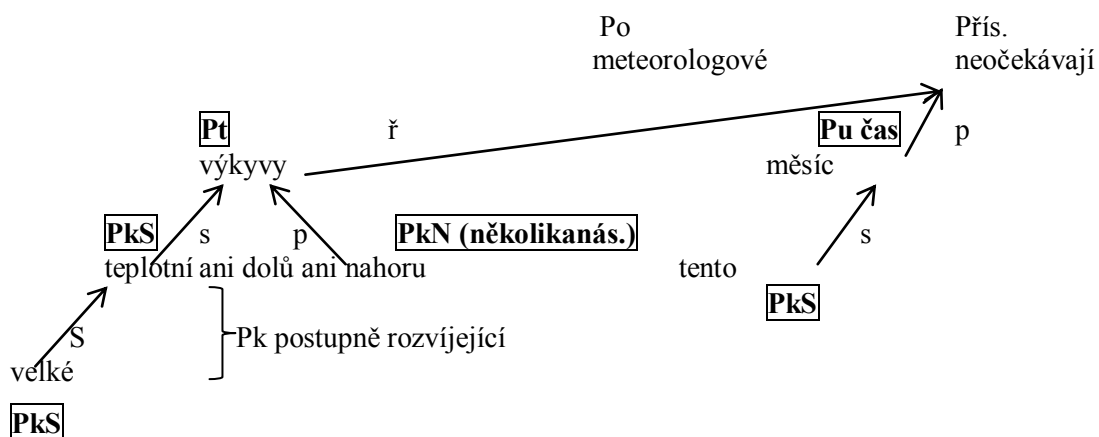
Jak k té nehodě vlastně došlo?

V. Komplexní rozbor věty jednoduché

Proveďte komplexní rozbor dvou následujících vět podle vzoru:

Vzor:

Velké teplotní výkyvy ani dolů ani nahoru už meteorologové tento měsíc neočekávají.

Použité zkratky: *Po* – podmět, *Přs./Př.* – přísudek, *Pt* – předmět, *Pu* – příslovecné určení (času, místa, způsobu...), *PkS* – přívlastek shodný, *PkN* – přívlastek neshodný, *Do* – doplněk
s – shoda, ř – řízenost, p – přímkyání

Po dobu existence výtvarného oboru se v tomto městě vyráběly zajímavé figurky.

Zděný dům postavený v minulém století v menší středočeské obci získal po rekonstrukci vnitřní řád.